

Utkast 15.4.2024
VN/15413/MMM-2

Statsrådets förordning om hästars välfärd

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 12 § 3 mom., 13 § 5 mom., 17 § 3 mom., 18 § 3 mom., 20 § 5 mom., 21 § 3 mom., 33 § 4 mom., 35 § 5 mom. och 37 § 5 mom. i lagen om djurvälfärd (693/2023):

1 § Tillämpningsområde

I denna förordning föreskrivs om krav på djurvälfärd som ska iakttas vid hållande av hästar någon annanstans än i djurparker, på cirkus och i försöksdjursanläggningar. Bestämmelserna om hållande av hästar i denna förordning gäller också hållande av ponnyer, åsnor och andra hovdjur.

2 § Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *stall* en byggnad där hästar hålls antingen i enhästboxar eller gruppboxar,
- 2) *lösdriftsstall* en rymlig byggnad i hallform där hästar hålls och där hästar skyddas mot regn och vind samt där hästar erbjuds ett torrt liggområde och fri utomhusvistelse,
- 3) *hägn* ett inhägnat område där hästen kan rastas, inklusive betesområden där hästar rastas utanför växtperioden,
- 4) *täckt väderskydd* ett tak som skyddar hästen mot regn,
- 5) *krubbitarrem* en rem som används runt hästens hals och vars syfte är att förhindra hästens stereotypiska beteende där hästen sväljer luft, och
- 6) *nosgrimma* en del av det trän som används på hästar och som sätts fast runt hästens mule på brettets ovan- eller undersida. Nosgrimman kan också bestå av två delar, varvid den sätts fast både på brettets ovan- och undersida.

3 § Behandling, förbjudna och tillåtna redskap och anordningar

Det är förbjudet att binda ihop hästens ben. Det är förbjudet att binda fast hästen i bettet. Det är förbjudet att använda krubbitarrem.

Hästens utrustning ska vara lämplig för hästen. Vid valet av utrustning ska man sträva efter att den inte orsakar krosskador eller skavsår på hästen. Underhållet av hästens utrustning ska skötas.

Om hästens tunga måste bindas, ska tyg eller läder användas för bindningen. Tränsets nosgrimma ska vara så lös att det finns minst 1,5 cm mellan nosbenet och nosgrimman.

4 § Sociala relationer

Hästen ska kunna se och höra sin artfrände i stallet eller lösdriftsstallet. En åsna ska ha en åsna som artfrände.

Avvikelse från 1 mom. kan göras, om hästen eller en del av stallets hästar är borta en kort tid. Med kortvarig frånvaro avses frånvaro då hästar hålls i hägn, förflyttas, är på tävlings- och träningsresor eller motsvarande situationer.

Avvikelse från 1 mom. kan också göras om man plötsligt blir tvungen att avstå från en eller flera hästar. Denna frånvaro får dock inte överstiga åtta veckor.

Boxarnas mellanväggar ska vara konstruerade så att hästarna har möjlighet att komma i kontakt med mularna. Kravet på att det ska vara möjligt att komma i kontakt med mularna gäller inte alla mellanväggar i en enskild box.

Vad som i 4 mom. föreskrivs om mellanväggar i boxar gäller inte hingstboxar, hästsjukhusens stall, karantänstall eller stall där hästarna tillbringar korta tider i anslutning till tävlings- eller träningsevenemang.

5 § Ytterligare krav på sociala relationer för föl

Föl ska inte avvänjas när de är under ett halvt år gamla. Avvänjningen ska ske stegvis.

Avvikelse från 1 mom. kan göras av veterinärmedicinska skäl, om stoets eller fölets hälsa förutsätter det.

En häst under 2 år ska i hägnet och på betet ha minst en annan häst med sig. Avvikelse från detta kan göras om hästarna är skodda och det finns risk för att de skadar varandra. Hingstar och ston ska hållas åtskilda senast från den tidpunkt då de är ett år gamla.

6 § Skötsel av hästar

Hästen ska vänjas vid hantering i tidig ålder. Man ska se till att hästen är ren. Hästens hovar ska rengöras regelbundet och det ska samtidigt kontrolleras att det inte finns några sår, krosskador eller parasiter i huden. Hästens hovar ska verkas regelbundet och skos vid behov.

Om brett används på hästen, ska munnens slemhinnor kontrolleras regelbundet. Bett ska inte användas om man i samband med kontrollen upptäcker sår eller krosskador i munnen på hästen.

Hästens tänder ska kontrolleras regelbundet och vid behov skötas. Man ska sköta om hästens grundläggande hälsovård.

7 § Utfodring och vattning

Vid användning av vattenautomater ska vattenflödet i automaten vara minst 8 liter per minut. Hästen ska ständigt ha tillgång till vatten på betet och i hägnet då marken inte är frusen. Under köldperioder ska hästen erbjudas vatten i hägnet med minst fyra timmars mellanrum. I 21 § i lagen om djurvälstånd föreskrivs det om hästars tillgång till vatten i en permanent djurhållningsplats.

Utfodringen ska tillgodose hästens näringsmässiga och utfodringsfysiologiska behov. Ändringar i utfodringen ska ske stegvis. Hästen ska få tillräckligt med grovfoder. Tillgången till grovfoder ska ordnas så att hästen inte är utan grovfoder längre än sex timmar utan avbrott.

Undantag från de krav på tillgång till vatten och utfodring som anges i 1 och 2 mom. kan göras av veterinärmedicinska skäl.

8 § Omsorg om hästens välfärd

Varje häst ska ha en djurhållningsplats i ett stall eller i ett lösdriftsstall. I stall och lösdriftsstall ska det sörjas för att det finns tillräckligt med strö. Det ska finnas så mycket strö att hästen inte blir våt av urin och huden inte går sönder när den lägger sig. Hästens välfärd ska kontrolleras dagligen.

Hästen ska tas in i stallet från en fälla eller från bete, om omständigheterna kräver det. Hästen behöver dock inte tas in om det i hägnet eller på betet finns ett väderskydd där det finns tillräckligt med utrymme för alla hästar.

Hästen ska erbjudas tillräcklig möjlighet till liggande vila. Om förhållandena i hägnet eller på betet inte erbjuder hästen tillräcklig möjlighet till liggande vila, ska hästen erbjudas tillräcklig möjlighet till liggande vila i stallet eller lösdriftsstallet.

9 § Hållande av hästar i hägn och betesgång

En häst ska dagligen ha möjlighet till fri rastning i en fälla eller på bete.

Undantag från 1 mom. kan göras av veterinärmedicinska skäl, under tävlings- och träningsevenemang för hästar eller under exceptionella väderförhållanden.

10 § Krav som gäller beten och hägn

Konstruktioner som används som stängsel runt beten och hägn ska vara säkra för hästen och taggtråd får inte användas i dem. Stängslet ska vara sådant att hästarna lätt upptäcker det. Inhägnaden får inte ha trånga eller spetsiga vinklar.

Hägnets botten ska ha en stabil botten. Hästen ska oberoende av väderförhållandena åtminstone kunna stå i hägnet på en plats där dess hovar inte sjunker ner i leran. Gödsel ska samlas in regelbundet från hägnet.

Hägnets väderskydd ska vara konstruerat så att det har ett tak och minst två väggar. På betet räcker naturens trädbestånd som väderskydd. Åsnor ska alltid ha ett väderskydd som byggts på betet eller i hägnet.

Om det för stängslet runt hägnet används strömförande tråd, ska hägnet vara minst 400 m² stort.

Hägn som finns i anslutning till nya stall och lösdriftsstall ska vara minst 800 m². Utrymmet per häst ska vara minst 330 m², om det i hägnet hålls flera hästar. Som nytt stall eller lösdriftsstall betraktas också ett sådant stall eller lösdriftsstall där hästar inte har hållits under de senaste 10 åren. På sådana byggnads- och ombyggnadsprojekt som gäller stall eller lösdriftsstall för vilka ansökan om bygglov har varit anhängigt innan denna förordning träder i kraft tillämpas dock de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

11 § Allmänna krav på stall och lösdriftsstall och tillhörande utrymmen

Man ska se till att utfodrings- och dryckeskärlen är rena. De inre ytorna på stallets och lösdriftsstallets väggar ska vara lätta att hålla rena och vid behov kunna desinficeras. Vid ytbehandling får inte träskyddskemikalier, målarfärg eller andra medel användas på ett sådant sätt att de kan orsaka förgiftning hos hästar.

Elledningar och elapparater samt andra redskap ska placeras så att de inte medför någon risk för att hästarna ska skada sig. Det ska finnas en plan för strömavbrott.

Stallets och lösdriftsstallets väggar och golv ska hållas i skick och rena så att de inte skadar hästen eller äventyrar dess hälsa eller välfärd. Gångarna ska vara sådana att hästen kan röra sig obehindrat och att risken för att hästen ska halka är så liten som möjligt.

Gnagare och andra skadedjur ska bekämpas i stall och lösdriftsstall och i foderlager och gödselstäder i anslutning till dem.

Bestämmelser om utrymmeskrav för boxar och lösdriftsstall finns i bilaga 1.

12 § Stallets ventilation

I stallet ska man sörja för god ventilation så att koldioxid-, ammoniak-, svaveldioxid- eller dammhalterna i stalluften inte stiger till en skadligt hög nivå. I värmeisolerade stall ska man också se till att fukthalten i stalluften inte stiger till en skadligt hög nivå.

13 § Särskilda krav som gäller lösdriftsstall

I lösdriftsstallet ska det finnas ett tak och fyra väggar som inte är öppna från väggens nedre del. Dörröppningen i lösdriftsstallet ska ha ett vindskydd. Sovplatserna ska vara skyddade mot vind och regn. Lösdriftsstallet ska vara planerat så att hästar med lägre rang i flocken kan gå in och ut.

Alla hästar ska få plats att äta samtidigt i lösdriftsstallet. I lösdriftsstallet ska det vara möjligt att binda hästarna under utfodringen. Ströbädden i ett lösdriftsstall ska göra det möjligt för alla hästar att ligga samtidigt.

14 § Övergångsbestämmelser

På sådana stall och som är verksamma när denna förordning träder i kraft och på sådana stall för vilka ansökan om bygglov har varit anhängiga innan denna förordning träder i kraft tillämpas kraven i punkt 1 i bilaga 1 i fråga om enhästboxar för hästar med en mankhöjd på över 170 cm från och med den 1 januari 2035.

På sådana lösdriftsstall som är verksamma när denna förordning träder i kraft och på sådana lösdriftsstall för vilka ansökan om bygglov har varit anhängiga innan denna förordning träder i kraft tillämpas kraven i punkt 2 i bilaga 1 i fråga om minimistorleken på ett lösdriftsstall från och med den 1 januari 2030.

Kravet i 4 § 4 mom. i denna förordning på att boxarnas mellanväggar ska vara konstruerade så att hästarna har möjlighet att komma i kontakt med mularna tillämpas från och med den 1 januari 2030.

Kravet i 5 § 1 mom. i denna förordning på att föl inte ska avvänjas när de är yngre än ett halvt år tillämpas från och med den 1 januari 2030.

Kravet i 7 § 2 mom. i denna förordning på att tillgången till grovfoder ska ordnas så att hästen inte är utan grovfoder längre än sex timmar utan avbrott tillämpas från och med den 1 januari 2029.

15 § Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2025.

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om skydd av hästar (588/2010).

Bilaga 1

1) Minimistorleken på en enhästbox

Mankhöjd cm	Boxens storlek m ²
Högst 108	4,0
över 108 men högst 130	5,0
över 130 men högst 140	6,0
över 140 men högst 148	7,0
över 148 men högst 160	8,0
över 160 men högst 170	9,0
över 170 men högst 180	10,0
över 180	11,0

2) Hästar som hålls i grupp

Tabell. Minimistorleken per häst på en gruppbox och en ligghall i ett lösdriftsstall för hästar som hålls i grupp

Fullvuxen häst	Arean i en enhästbox
Unghäst 12-24 månader	75 % av arean i en enhästbox
Föl under 12 månader	50 % av arean i en enhästbox

Boxarnas höjd ska vara minst hästens mankhöjd multiplicerad med 1,5. Inomhushöjden i stall och lösdriftsstall ska dock alltid vara minst 2,2 m. Vid beräkning av inomhushöjden beaktas inte sådana bärande konstruktioner, armaturer, vattenrör, ventilationsrör eller andra motsvarande anordningar som normalt behövs i byggnaden. Avvikelse från minimihöjden får göras med högst två procent.

Det utrymme som en höautomat i boxen kräver dras inte av från boxens area.